

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ СПОЖИВЧОЇ ТА ВИРОБНИЧОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДИТЯЧОГО ОДЯГУ

Г. В. ОМЕЛЬЧЕНКО, М. В. КОЛОСНІЧЕНКО, С. В. ДОНЧЕНКО
Київський національний університет технологій та дизайну

В раніше проведених авторами дослідженнях [1, 2] було встановлено, що найчастіше під час навчання катанню на роликах батьки одягають дітей у побутовий одяг, який не здатний захистити тіло дитини від ударних навантажень або зменшити їх. З іншого боку, існуючий спеціальний захисний одяг (спортивні шорти, мотокуртки та жилети) в більшості не застосовуються батьками з декількох причин: такий одяг не зручний в експлуатації (його треба додатково носити з собою та переодягати під час прогулянки); він невиправдано дорогий для короткочасного використання, що знижує його споживчу ефективність.

Тому, з визначених авторами вимог [2] до дитячого одягу, який використовується для навчання катанню на роликах не останнє місце займають – багатофункціональність, цінова доступність, зручність у використанні та універсальність розміру для дітей віком від 3 до 5 років.

Вирішенням задачі багатофункціональності, зручності, цінової доступності та універсальності в одязі займалися науковці різних шкіл, серед яких Песцова А. А., Сильчева Л. В., Остапенко Н. В., Тухбатулліна Л. М., Сафіна Л. А., але їх основні наукові праці присвячені питанням трансформації окремих елементів або видів одягу в межах інших груп (побутового, спеціального) одягу. [3] Саме тому, авторами запропоновано використання цього підходу для створення багатофункціонального дитячого одягу для занять ролер-спортом, який базується на поєднанні в одному виді одягу характерних рис побутового одягу та одягу спеціального призначення.

Втілення підходу можливо шляхом застосування методу та принципів трансформації при проектуванні дитячого одягу для навчання катанню на роликах. Таким шляхом можна також додатково поліпшити супутні якості такого одягу – цінову доступність та зручність у використанні. В такому випадку споживач отримує певні вигоди – скорочення витрат на придбання такого одягу та швидке і зручне перекомплектування або перетворення деталей одягу відповідно до конкретної експлуатаційної ситуації. Реалізація запропонованого підходу відбувається за рахунок застосування в дизайн-проектванні одягу ролерів-початківців наведених принципів та прийомів трансформації (таб.1).

При проектуванні даного виду одягу висувалося ще декілька вимог, які можна задовольнити шляхом застосування інших принципів трансформації. Такими вимогами є оптимізація витрат в процесі технологічної підготовки і промислового виробництва виробів (виробничі вимоги) та мінімізація витрат часу на підбирання одягу за розміром (споживчі вимоги).

Таблиця 1 – Засоби трансформації та конструктивні елементи, які пропонується використовувати при проектуванні дитячого одягу для навчання катанню на роликах

Засіб трансформації	Характеристика	Трансформуючі елементи
Трансформація з використанням додатково спроектованих деталей виробу		
«Суміщення – вкладання»	Трансформація деталей (вузлів) шляхом використання внутрішнього об'єму складового елемента форми	Демпферні вкладиші у задні кишені штанів та рукавів куртки або комбінезону.
«Перестановка»	Переміщення просторового положення деталі (вузла)	Переміщення демпферних елементів з пілочок куртки на місце задніх кишень штанів та кишень штанів - на місце попереднього розташування демпферних елементів.
«Заміщення»	Заміна одних елементів іншими при збереженні базових елементів	Заміна об'ємних задніх кишень штанів з демпферними елементами на інші кишені по конструкції та кольору

Для того щоб одяг був економічний та мав універсальний розмір (який охоплює до трьох суміжних розмірів) для дітей віком від 3 до 5 років пропонується застосування наступних прийомів трансформації при його проектуванні (табл. 2).

Таблиця 2 – Засоби трансформації та конструктивні елементи, які пропонується використовувати при проектуванні дитячого одягу для задоволення виробничих вимог

Засіб трансформації	Характеристика	Трансформуючі елементи
Трансформація за принципом пристосування виробу до фігури		
«Регулювання – фіксація»	Зміна об'єму виробу і його форми за рахунок регуляторів ширини та довжини	Куліски, пояси, еластична тасьма. В поясних виробках: бічні регулятори ширини на кнопках або гудзиках
Трансформація з використанням властивостей текстильних матеріалів		
«Розтягування – стягування»	Формоутворення за рахунок еластичних властивостей матеріалів та їх здатності до розтягування	Трикотажні кокетки на задніх половинках штанів та трикотажні бокові вставки у штани

Таким чином, одним з шляхів підвищення якості та конкурентоспроможності одягу ролерів-початківців є застосування принципів трансформації в його дизайн-проектуванні та виготовленні.

Література:

1. Донченко С. В. Аналіз проектної ситуації щодо розробки дитячого одягу для ролерів - початківців / С. В. Донченко, О. П. Пенчук, Г. В. Омельченко // Проблеми легкой и текстильной промышленности Украины. — 2011. — № 2 (18). — С. 154-158
2. Омельченко Г. В. Розробка вимог до дитячого одягу для початківців ролерів / Г. В. Омельченко, С. В. Донченко, Т. П. Малород // Вісник КНУТД. — 2011. — № 2 (58). — С. 48-49
3. Розробка елементів спеціального захисного одягу на основі принципів трансформації / [Н. В. Остапенко, Т. В. Луцкер, О. В. Колосніченко, Л. Д. Третякова] // Теорія та практика дизайну: зб. наук. пр. — К.: «Дія», 2015. — Вип. 8: Технічна естетика. — С. 204-216.